

Joso dygeer elee garaa baina. 1932 onil Fivraali 18 өдөр № 41 (594) өдөр byri garaa.

Buriald-Mongoliin YINEN

Dugaar neceediin yue 5 mänge. Zakika yue: sara byriin 1 төкөриг Gadaada ulasta бол 1 төк. 50 mänge. AADRIS: Бергунанис, Центросоюзная БУ.

Ankarana ygii. Byrpedteeknikymde kamta 9 surgag çad baysan bolbo çigi. Tedenii saas busadini shine latin yseg medeke ygiigees gadna, medeke bolkiigi oiçoono ygii. Men azaliigi daagça ba busa kedelmëriçedee surgaka jabadalda sanalaa tabina ygii. Yyniigi ken ankaraka belee. Agaariin dolgin.

BK (b) namiin B-M moñnu komiteed ba B-M rispyybl. tebiin gyicedkeke komiteed bolon yitcaber. cheblein B-M. zebbel gurbani omooos nittelegdene

SSSR ulasiin aradiin azakuin kojordugaar tabanziliin tösöbiigi zokiooko zaabarinuud tukai nek. nek. MOOLOTOV ba KYIBEŞEVNERIIN iledkeliigi sonosood BK (B) Namiin 17 dugaar konferencee deere gargagdaza, namiin төв komiteediin fivraaliin TOGTOOL plenymeer batalagdasan

Tyryyşii taban ziliin byridkelyyd tukai.

1. Tabanziliin tösöbiigi derben zil-gyicedkeke temceeliin dabaltanuud bolbol, SSSR ulasta socialis baidalii-baiguulkiin ilakii çanartai jabadal-lan ilerezi. Ene ilaltanuudiin yndesen bol, ulas oronoo indystrizyylke bol-bo ba kynde indystriiin kezgöl-bolon, yiledberiiin zebseg kereg-lyydyigi byteeke jabadal men baina. ngersen kugacaa dotoroo manai ynde indystri bolbol, tuiliin bekjeer lo deere garça, tyggeer aradiin bye-aza akuigi socialis josoos byrimen-şinedkeze gyicedkekin bata tu-guuri ba socialis jostonii jikeken-şilinin indystri baiguulagdazai. yliin zilyyde şine şine yiledberiiin-şilniin ulastan baiguulagdaza, za-n zilyiin aza yiledberiiin talaar Jy-opiin oniso teekniğees ylemze bol-şon yiledberiiin gazaruud baiguu-ğadzai. Men enyntei negemesen-şen aza yiledberii nileed kezgöze, şe kooliin indystriiigi delgeryylke-şadal tabanziliin tösöbör tobçoo-şon daabarinuudaas olon dakin-şyçelegdesen baina.

2. Kedee azaliin talaar bolbol, ke-şeni olon tymen ygiitei dunda çan-şan ömçin azaltan bol, socialisma-şe bucalta ygii şuud kandasana-şug baidalaas kubitalta bolşon-şana. (kolkoos ba sovkoos zergiiin)-şaliis janziiin azaluud bolbol, ke-şeni azaku dotoroo ton diilenki-şini bolzoi. Kolbooto soveed ulas-şbol, zizeken butarkai ba ton bu-şkai tariaanii azaltai oron baysanaas-şkolkoos baiguulgiin ba sovkoosu-şuigi delgeryyşeni bolon, maşiniin-şknigiin örgöneer delgereseni yn-şeer byke delekei deere ton jike-şlaanii azaltai oron bolzoi. Prolita-şan kubiskaliin ton çukala ba ton-şir yyrge zorilgiigi şidkeke çanar-şene socialismiin ilalta bolbol, şe delekei deere tuiliin jike ty-şye udka çanartai baina.

3. Ankadugaar tabanzilde socialis-şguulaltiin byridkelees ton çukala-şre zyil bol, kedee nutaguudta by-şkapitalismiin yndesiigi eclesen-şoko tataza, kapitalisma etegeediigi-şrimesen usadkaka ba jöre angii-şdyigi çem usadkaka jabadaliigi-şçalalan şidkezei. SSSR ulas doto-şroo socialismiin suuriigi baiguulza-şcedkeke jabadal bolbol, Leninii-şnen kenligi" gesen asuadnalni, kapi-şlismada karşa begöed, socialismiin-şada koto ba kedeeçe—çigi ilgad

Kojordugaar tösöbte tabanziliin gol zorilgonuud

Tyryyşii tabanziliin aza akuin te-şgii erçemtei bejelyylen gyicedke-şlii açaar SSSR dotoroo socialismiin-şşadaa ulam byri kyçetiiger keg-şdebzeekin bata taluguuri beled-şgedzei. Ulas dotoroki maşa jike-şdelein bajaliguud, socialis baiguulal-şbolşoviiğ kurdabçalaluud, örgen-şon tymen kedelmëriçen ba kolkoos-şilani eşeze baigaa idebki ba nan-şzob şugam bolbol, SSSR dotor-şkapitalis etegeediigi byrimesen-şakakiin yndesen bolkoor, kojor-şdugaar taban zil dotoroo socialis-şakuin yiledberiiin kyçigi delgen-şlen kezgyylke jabadaliigi byrimen-şkangana geze BK(b) Namiin 17-şaar kural toołozoi. Kojordugaar-şanziliin gol bolgoko ulas teriin-şlgo bol, kapitalis etegeed ba an-şuudigi byrimesen usadkaka bolon-şankitdee angiiin ilgal ba mëlzel-şli tyryyleke şaltagaanuudigi bolon-şin zasag ba arad zonii ujuun sed-şdotoroo baysan kapitalismiin yle-şyydyigi ilaza, karijaata oronii by-şçalalan kyn zoniigi angii ygii so-şba belgemiigi ynen şarduguu ba-şkjeer baiguulagçad bolgoko jaba-

men tabanziliin syyliin zilyyde ara-şdiin azakuin keden olon gol salba-şrinuud juu byri urid şinedken ba-şguulagdasan öngөгөгдөөдii gazariin-ştononii aza yiledberiees gadana, ilan-şgajaa temëriin zyiliigi maltan abka, maşina byteeke azaluud ba çuluu-şnyrseni aza yiledberiiigi şinedken-şbaiguulagdaka zamda orozoi. Şine-şteekniğiin taluguuri deere tyrgen ba-şşineer zokioon baiguulagdaza baigaa-şkedeeğiin aza akuin örgөн delgeer-şşinedken baiguulagdaza baysani onco-şsuuri ezelzei.

Tyryyşii tabanzil dotoroo ene ke-şregiin tukai gyicedkesen dabalta am-şzaltanuud bolbol, aradiin azakuin te-şknigiin talaar şinedken baiguulkiin-şgancakan ekini bolno. Tere zuuraa-şkedeenii azakuin baitagai, aza yiled-şberii ba teeke nebteryylke jabadal-şkojorto odoo baigaa dutamaguudaas-şgadana kuuçarasan ba elesen koloson-şmaşina zebsegyydtei baiza, aradiin-şazakuin byke salbarinuudigi teekni-şgiin talaar şinedkel ygii ba tedeende-şton şine maşiniin teekniğigi olguul-şal ygii kojordugaar tabanziliin tös-şöbiin gol zorilgonuudigi bejelyykin-ştula, kereglegdeke socialis baiguulal-ştiin bolşoviiğ kurdabçalaliigi jabaulza-şbolko ygii baina.

Iime uçaraas, BK(b) Namiin 17-şdugaar konferencee bolbol, kojordu-şgaar tabanziliin azakuin şidkeki çan-şartai gol zorilgiini aradiin byke-şazakuin baiguulaltii gyicedkeke ba-şaradiin azakuin byke salbarinuudta-şşine şine teekniğiin baiguulka uçar-ştai geze ołoson baina.

Teekniğiin talaar şinedken baiguul-şka jabadaliigi gyicedkeke keregte-ştyryylen kedelke yyrgiigi zebbelte-şlyşiiin maşina baiguulaltada baina. By-şteeke edleliigi tabanziliin syylde 1932-

onii byteeles 3—3½ dakin jikedke-şke keregtei geze tus konfereencoos-ştoolozoi. Enyygeer aza yiledberiiin,-ştransporto, utasa şuudanii kolboon,-şkedee azal, kudalidaa geşe meteny-şdyigi şinedken baiguulkiin erilteny-şdyigi ulas oron dotoroo şine jostonii-şylemæcken bolbosoroon maşina yil-şledberieze kangana.

Aradiin aza akuigi teekniğiin-ştalaar şinedken baiguulkiin çukala-şzyil gebel: transporto ba aza yiled-şberiiin oronuudigi yrgeneer eligteri-şzyylkiin yndeseer ba usanii jikeken-şkyçe bolon gol bolko gazaruud ba-şnutag byriiin çuluu nyrseni nur-şkai, tylişiiin zyilyyd (toorfo, şlaauca)-şzergigi kereglege, kedee azalda-şeliğtriin kyçigi kereglegdeğ bolosonii-şyndeseer şine şine zamiin kyçeni-ştulguuri baiguulka jabadaliini men.

Konference bolbol 1932 on doto-şroo 17 milijaarda kilavaad çagii-şkyçetei elegteriin baiguulaltanuudii-şgi baiguulsaanaas 1927 ondo 100-şmilijaardaas dooşo bişeer erke bişe-şbaiguulka keregtei geze toolono. Men-ş1932 ondo 90 milijoon toonoo çuluu-şnyyrse abasanaas 1931 ondo 250-şmilijoon toonoo bolgoko ba gazariin-ştononii olzoboriiği 2 kağas 3 dakin-şjikedkeke zailaça ygii gebe.

Byke kolbooto komuniis (b) namiin-ş17-dugaar konferencee bol kojordu-şgaar taban zilde aradiin aza akuigi-şgol çukala salbarinuudiiin talaar-şiimenyyd zorilgonuudigi tabika joso-ştoi geze toolno gebel:

a) Kara mitaaliin talaar, erkim-şsain çanartai bulad temërees döldui-şdaka bygeed, iimede kara mitaaliin-şteekniği çem şinedkeze baiguulka,-şşine şine zavooduud ba kyçe jiketel-şşine janziiin keregşelyydeer byridke-şdesen gazaruudigi baiguulka bolon

tyykei edleliigi narinaar beledkeke,-şkändölen taliin byteesen edlelyydi-şkereglege, eligtriin kyçeni jabaulga-ştai bolko uçartai baina.

b) Öngөrtө mitaaliin talaar, butar-şkai ziziken kytaari çuluu bolon şine-şjanziiin tyykei edlel geke zergenydyi-şkailuulka şine arganuudigi taban-şzil dotoroo kereglege, zes, çagaan-şba kara tuulga, aliomeeni kamor-şzyilydyigi ulas oronii kereglegel eril-ştiigi gyiced kangakaar kailuulza-şçadaka bolko.

v) Kiimiin aza yiledberiiin talaar, aradiin aza akuin debzeke jabadalaas-şkozomtko uçariigi gyicedeer usad-şkaka. Gol çukala kiimi ba anka-ştyryyñ etөгзөлийн zyiliigi bolbosoruul-şan delgeryylke jabadalda gol bодо-şloo kanduulka uçartai. Enyyinii tula-ştu zavoodiin keregşel zebşeg tery-şteniigiini gyicedeer şinedkeke ba-şşine baiguulaltanuudigi ali bolkoor-şdelgeryylke.

ç) Temer zamiin transportiin-ştalaar, 25—30000 kilomeeterees dooşo-şbişe urta şine temer zamligi baiguul-şka jikenyyd usan zam deegyyr keden-şarbaad şine gyyr baiguulka, kyçe-şjiketel parovoozo ba jike açaa teeke-şvagoon zergigi boizoruulka keke-şkeden karagai zamuudiiin eligtrizyyl-şgiigi delgeryylke, avtoşebkii, avto-şblikiroobkii ba tiplovooziin geke, zergiiin zamiin maşinanuudigi yrgeer-şyiledze, temer zamligi yndeseereni-şşinedken baiguulka. Temer zamiin-ştransportiigi delgeryylke jabadal bol-şkeds keden rajoonguud ba yndesen-şrespyybligyydiin aza akuin kygyy-şliiti tyrgedkeke jabadaliigi kangaka-şbegöed, enyynees urida tedegeer-şoronuudiiin eriltiigi ton kangalta-şygiiğeer kangaza baysan azai.

(Örgөлзөлөнi 4 dygaar niuurta)

Kebleliin gabşagaıçuud ba KK KTI-iin reide

Selengiiin kolkoosiin kolboon koişo tatana Kabariin tarilgada beledkeke kedelmëride eris kubitalta kiike keregtei Bөөрөнki kedelmëriigi butacokiko

Selengiiin aimagiin kolkoosiin kol-şboon, bolşoviiğiin gurbadugaar taril-şgada beledkeke tukaida nileed jike-şken dutuutai. Kaadra beledkeliin-ştalaar abaad zebel, aimagiin kyrrse-şemkidkeke tösө kemzeenydyiin byrin-şgyiced zokioogdoo ygii, gancakan-şazal yiledberiiigi emkidkeğşediin ba-şnigtalan bodogçodiin kyryşiin oroşo-şgaraşiiin bagcaal smieete zokioog-şdosen.

MTS-iin dergede kabariin tarilgiin-şkaadra beledkegeze baiba çigi tere-şkyryşiin ali tukai jabaza baysanii ba-şsuragçadiin tukai jamar çigi medee-şbaika ygii.

Azal yiledberiiigi emkidkeke talaar-şkabariin tarilgiin kampaanida kol-şkoosuudiiin juu kiike tukai jamar çigi-şzaabari eğtesen ygii.

Yiledberii—şangiin ba tarilgiin ke-şdelmëriin tösөbyydyigi zokiooko-şjabadaliigi ekilee ygii. Aimagiin 181-şkolkoosuudaas 150 kolkoosuudiiin-şolzo kubaari kiigdesen.

Kolkoosuudiiin kedee azaliin maşii-şna zebşegyydiin too medeenyyd-şmuugar abtasan.

Maşina zebşegiin zasabariin çanari-şgi şalgaka ba zasagdasan maşiniigi-ştuşaaza abka komiisuud kolkoos-şbyrinde baiguulagdaa ygii. Olzo-şkubaariin medegeer bolbol kedelmë-şriçi moriisin ideke kooliin ba men-şkelsen zasanuud baiguulagdasan. Kedelmëriin maliigi karaka sakika

jabadalda kelceete azal bejilyyğedee-şygii.

Olzo kubaariin urda, tarilgiingaa-şgazariigi kedeçineen örgөdkөke, taaruulan yrişingee tariaagi yldecke-ştukai somon ba kolkoos byrinde-şzaabari eğtesen çigi bolbol tere-şmedegeeree aimagiin byridkel svood-şka kiigdee ygii kolkoosuudiiin ali-şzerge yrişeteigi medeke ygii. Sain-şsoortiin yrişigi andaldaka kedmëri-şkiigdee ygii. Yrişeni tariaagi ceberle-şke kedelmëriigi ekilee ygii.

Deere dursagdasan bykii dutuu-şdunda zyilyyd deerees yzebel, Selen-şgiin aimagiin kolkoosiin kolboonii-şprableeni bolşoviiğiin 3 dugaar-ştarilgada beledkeke ba jabaulka ke-şdëmëride odoo kyrtel daıçalakii-şkurdabçalal abça çadaa ygii. Aima-şgiin emkinyydees ene keregte kai-şkaramza ygii kandasın şaltagaanaas-ştarilgiin beledkelede zoriuulşan kem-şzeenydyiin diilenkiigi çag bolzor-şdotoroo gyicedkeze çadakani berke-şgeze batalan kelemeer azai (yiledberii-şşangiin tösөb g. m). Uçar iime tula-şaimagiin kolkoosiin kolboon bolbol-şkabariin tarilgada beledkeke kedelmë-şride eris kubitalta kiike oriin-şbolzor dotoroo yiledberii şangiin-ştösөbiigi zokiooko ba tarilgiin-şkedelmëriin tösөbiigi zokiooko-şjabadaliigi, olzo kubaariin 100 proc.-şdyrykiigi kyliel ygii ekileke josotoi. Maşina zebşeg ba yrişeni tariaagaar

kolkoosuudiiin ali tukai kangağdasa-şnii medeenyydiin byridkeliigi darui-şcagaa dyyrgeke ba sain soortiin-şyrişeni andaldaagi dyyrgeke, Buriald-şMongoliin kolkoosiin kolboon ba-şOBS-iin zyees yrişeni tariaa ugaaka-şkoro ba zaabariğçigi erelte kiike, zasagdasan maşina zebşegyydyigi-ştuşaan abka ba zasabariin çanariigi-şşalgaka komiisuudigi kolkoos byride-şbaiguulka, zasabariin çanariigi karuul-şza kolkoosiin geşyydiin azaliin öde-şrees kasaka ba nemeke jabadaliigi-şkiike. Kaadra beledkeke aimagiin-ştösөbiigi gurban konogiin bolzorto-şzokioozo, fivraali sarada ene kedelmë-şriigi ekilen tyrgeer jabaulka. Kabariin-ştarilgiin tukai nom debte-şryydyigi nege meşen kudalan abka. Teekniğigi şudalaka jabadalda sob-şkoosiin kedmëriçen ba kolkoosiin-şgeşyydiin niitiin dobtolgo emkidkeke-ştukai aimagiin G,K-iin tyryyğeddiin-şjanvaariin 15-nii öderiin togtooliigi-şkolkoosuudta ene cagaa ilgeke ba-ştyyniigi dyren gyicedkel bolgoko. Malin tezeelin öbөşeni ba tösөşlig-şurgaciiin (sviooklo g. m.) dutuu-şyrişeni erelte kiike. Kabariin tarilgiin-şyjide azal yiledberiiigi emkidkeke-şba kelceete azaliigi bejilyylke tukai-şzaabarinuudigi kolkoosuudta egeke-şjosotoi g. m. duradkaluudigi keblel-şsoninii gabşagaıçuud ba KK KTS-iin-şedebkitenii reide çukalaçalsın azai.

Ivaan Ivaanii.

BK(b) Namiin 17 dugaar konfreence deere gargagdaza, namiin tob komiteediin pleenymeer **TOGTOOL** batalagdasan

(Ekin niuriin orgelzölöl)

Usan zamiin transportiin talaar, shine zamuudi baiguulka ba kuuçaniini saizaruulka, usa gol ba dalain eregeer keregledeke zyileer cem zasagdasan togtooco garanuudigi baiguulka zergeer dalain ba gol meronii ongoçiin zamuudigi shinekden baiguulka

Kedee zam ba zasamal zamiin talaar, zam zasaka ba avtomobilijn jabadaliigi delgeryylkede ene zamigi boso zamuudaas byri ylemze tyrgen kurdabçalaltaigaar delgeryylke keregtei.

Agaariin zamligi tomozoson aza yiledberitei tob ba tus rajoonguudiin koorondo kolboo baiguulka negen çukala zebsegiin men bolkiin zorilgoor çeglyylen delgeryylke janza byriin. Suudan ba utasan kolb oogi bolon ilangajaa radioogiin baiguulaltigi ylemzeken delgeryylke josotoi.

d) Kongon idee kooliin zyl beledkeke aza yiledberitei talaar, ali bolko argaas çukala çalbarinuudiin yiledberitei tomozoson maçiniin indyysteriin yndese baiguulka ba kedee azaliin tyukei edleliin tulguurige byri nileed yrgeneer delgeryylke.

Ziziken darakaçuudiin yiledberitei talaar, yiledberitei kopiraçanuudaar yrgeneer keregledeke ed zyilyydgii byteeke jabadaliigi nileed jikedkeke. Ziziken darakaçuudiin yiledberitei kopiraçadaca cemeeer kabaaduulaniyndeseer socialis yiledberitei ba kedee azaliigi kangaka keregselyydgii delgeryylke.

j) Kedee aza akuin talaar, maçina traagtariin staancanuuda byke kolkoosuudigi kabaaduulaka kedee aza akuin yiledberitei mikaanigziiruulka zergii gol tob dyrygeeker socialis jasonii shinekden baiguulaka jabadaliigi bejilyyln.

Keben ba oloso bolbosoruulka azaliin byteen gargaka edleliigi kojor dakin jikedkeke ba çikerin sviookliin edleliigi gurba dakin jikedkeke jabadaliigi kangana.

Kedee aza akuin ede bygede kemzenyydiini tariiaanii azaliigi çaaçadaa ulam tyrgeneer kegzyylen kojordaki tesobte taban ziliin cemeste tariiaanii zyiliin edleliigi 1300 milijoon centireec бага бiше болгokiigi erin çukalaçalaka.

Uçar iimede, sovkoos, kolkoosuudiin tariiaangiin urgaciigi suud deeselyylke ba gan gacuurtai temeçke jabadaliigi bolsoviig josoor siidkeke jabadaluud bolbol kojor dugaar tesobte taban ziliin gol zorilgoni men bolko josotoi azai.

2. Aradiin azakuigi teçniigiin josoor gyiced shinekden baiguulka zorilgiigi bejelyylke jabadal bolbol, manai aza akuin kaadraas teçniigiigii şudalan æzeleke, kedelmerçen ba tariiaçanaas æriin teçniigiin erdemtenii ergen olon shine kaadriigi beledkeke. Byke azalçan arad temonii erdem bolbosoroliin zergii suud deeselyylke jabadaluudtai tasarasa ygii kolbootoi azai. Soveed kolbooto ulas dotoroo teçniigiin kaadriin toogoor eseltenii tenenii şinzelekii ukaanii mergezel abkiigi delekein ukaan ba teçniigiin byke gol gyiceeliigi zokikoor oilgozo abka şudalaka uljalga tukai asuudaaliin udka çanariigi negekeçigi buuruulka juu bagadkaka ygii josotoi. Teçniigiin kaadriin asuudaliigi siidkeke jabadal bolbol, manai orondo sojoliin knbiskaliin zorilgiigi bolsoviig josoor bejelyylen ba socialisiiin ilalta guicedkelteiger baiguulka baisesii negen zyileni men bolono.

Arad niitligi bykenee surgaka jabadaliigi gyicedkekiigi ali bolkoor tygedkekiin, teçniigte şudalka byke keregiigi tyrgeneer deeselyylke, SSSR ulasta erdemiiin delgereke jabadalda ulasaas æeriin tuslamza egøke jabadaliigi jikedkeke geke metenyid bolbol, oirkon cagiin zorilgonuud iime begøed, manai ulasta socialis baiguulka niite zorilgin salaça ygii zyl bolko baina.

3. Aradiin azakuin byke kegzelte de bolsoviig kurdabçalaliigi olguulkiin tula ba olon niitiin ergeneer keregledege ed tavaaruudaar koto kedeeçiiin ergen arad temonii eriltidi kangakiin tula ed tavaariin ergiligi debzyylen delgeryylke jabadal kamagiin çukala bolozoi. Ed tavaariin ergiligi nen tyryyn butarkai zizig kudaldaagi debzyylke ba bykii azakuin kedelmeride azakuin tooçooçi jabaulka jabadal bolbol, socialis cugluulgiin eseltigi tygedken bykii socialis baiguulaltiin kolşol æeriin suuriigi bekizyylke bolon gyiced sai-

naar keregledege çadagdaa edii, manai azakuida orşoson aikabtar jike dotoriin kyçe juu zøeri ileryylke maça çukala abajaas tykiiyyr men bolzo egøke, enyygeer byke socialis baiguulaltiin æeriin suuri baaziigi bekizyylene. Tyynii kamta gancakan ed tavaariin debzeltigi delgeryylsenii yndesen kedelmeriçen ba kedeeçiiin azalçan aradiigi aza yiledberilin ed tavaar ba kedee azakuin edleleer kangaka jabadaliigi çaaçadani kurdanaar saizaruulka keregiigi byridyylze bolno. Enyyinii tula teçniigiin keregledeke shinekdel jabaulan, magaziin pyyze, laavka ba byke kudaldaanii oronuudigi ali bolkoor ergødken oloşoruulka çukala baina. Gancakan enyyinii yndeseer ed tavaariigi noormolon kubaaka jabadaliigi usadkaza, zøbløliin naimaagi ergeneer delgeryylze, toblesen kubarida orkiigi beledkeze bolono. Enyyinii kamta konfirencaas, socialis baiguulaltiin odoo ylde moneeni tooçoo orkizo ceke boro edleliin agsaanda oroko gedeg „zyynii“ ygiiin bolsoviig josondo ton karça udkiigi temdeglene. Negøe talaas byrzyi bajaçuudiin zygees azakuin tooçooçi zbkairuulka bykii aradiin ulasiin zøeriigi demel yrike ba tiime bolkoloo azakuin togtoogdoson tesøbiigi tasal duulkada kyrgesen jabadal bolbol, namiin bodol kedelmeriçen ançiiin zorilgo aşag tusatai gyiced zokiko ygiisentiini men konfirencaas temdeglene.

Kedelmeriçen ançii bolbol, gancakan kapitalisiiin etegeediin ylegdeleitei temeçeze soneze bykii kapitalisiiin eseryyçeliigi kair ygigeer gerdege çokin, azalçan aradiin dunda yzgedeke byrzyi ba zizig byrzyin duuriaaka abarinuudigi ilan, tedeeniigi socialis josoor selbin kymyzyylykiiin çukarilça ygii kedelmeri jabaulan socialisiiin shine ilaltigi kangaka baina. Ene bolbol, çaaçadaa ançiiin temeceliin tus çagiiin baidalda, ilangajaa socialis baiguulganuudiin tus çagiiin, tasaguudta kurcadakani damzag ygii ba enyyntei kamta tus çagiiin byryyde azalçadiin dunda byzylyygiin neløen erkebişe yldeze ba zarimdaa jikedeke bolkiigi bolon, nileed udaan bolzortin turşaa dotor prolitaariaadta karça neløenyid kedelmeriçen ba basa namiigiçi dunda orokoni damzag ygii baisesiigi zyilylene.

Uçar iimees, namiin urida prolitaariin digtaduuriigi bekizyylke, ilangajaa odoo yjide çol ajuul bolko barunii oportuniismatai çaaçadaa temeçeke jabadaliigi delgeryylkiin zorilgo baina. Kedee azaliigi cem kamtaruulza, ulasiin ba kedee azaliin tomokon yiledberinyydiin urşasan, sovkoos ba kolkoosuudigi tyryyn jabaçqa maçina teçniigee zebsegleke jabadaluud bolbol, yndee kedeeçiiin azal bolbol indyystriin azaliin negen salbari bolno. Temer zamiin kolboo ba ed tavaariin ergiltenyydee yiledberitei oronuud ba kedee azaliin koorondo nileed ygii bekizesen jabadaluud bolbol koto kedee kojoriin eere—ondoo jabadaluudigi byriiner zailuulkiin erke baidaliigi olgono. Kojordugaar tesobte tabanziliin kugacaa dotoroo yndesen respyyblig ba mozinuudiin dotoriin socialis azakuin kurdan eselte bolbol, kaanta zasagiin kolooniin kapitalis zarçamaas ug zalgamzalan abasan бага yndesenteni azakuin ba erdem sojoliin kocorson kozomdason bai-

daligi usadkakiin uçari gargaza egene. SSSK bolbol, kojordugaar tesobte tabanzil dotoroo teçniig—ekonomiigiin talaar ekin suurida debşyylegdene. SSSR ulasni maçina ba tekeorelgiigi kari ulasaas acaradag oron baisesiigi æeriin kyçe çadalaar maçina ba tekeorelge byteedeg oron bolgekiiin telee ankadugaar tabanziliin delgen jabaulan kedelmerini ogtolon gyicedkegeke josotoi „SSSR ulasiigi byke delekein kapitalis azaluin medelde uruulkaas saraza SSSR-iigi aza ekuin talaar tuskai æeriin erketi bolgoko“ (N-iin 14 dygeer kuralaas).

Ede bygedeni SSSR ulasiin kojordugaar tabanziliin dotor tyryyn jabaça bykii kapitaahta ulasuudiin eldeb azakuin baiguulaltanuudigi teçniig ekonomiiigiin talaar dabkin gyicekiin baidal olgono.

Kapitalisiiin oronuudta bolzo baigaa maça gyn kriizes bolbol, kapitalis delekein butaran ebderekiin oitooz baisesii maça ynen barimtan men bolono. SSSR-to baiguulagdaa baigaa socialisiiin gyicedkeçiiin ilalta bolbol, kapitalis jasonnos, socialis jasonii kolo ilyy bolkin erkim barimta men baina. Kapitaahtiiin oronuudta aza yiledberitei ajuulta unalga, faabrig zavoodiin azaliin tasaldal ba zogsolgo bolon yiledberileke kyçenee urid sonogdoo ygii sandaral bolzo baina. SSSR-te aza yiledberitei aikabtar jikeer buuraça ygii eselte, faabrig bolon tomo tomo zavood, çuluun nyrysenii shine uurkai ba eletro staancanuudiin ulam byri delgereze baigaa baiguulaltii, kapitalisiiin çosondo sedegdeşe ygii yiledberileke kyçeni eselte bolzo baina. Kapitalisiiin ulasta keden milijoon kedelmeriçen aradiin azal ygii bolsonnos katuu şiryyn jabadal, kedeeçiiin olon milijoon arad temonii tuiiin ygirelge bolzo baina. Soveed kolbooto ulastaazal ygii jabadaliigi byrimosen usadkalça, ygiiitei guilançiiin baidaliigi usadkalça, faabrig ba zavood to 7 cagiin kedelmeriçen eðer, koto ba kedeeçiiin azalçan arad temonii baidal suudaliin buuraça ygii kegzelte bolono. Ede bygede bolbol SSSR ulasiigi byke oronuudiin kedelmeriçen arad, byke delekein darlagdasan aradiin tatuulagdaka tebøni ulam jikeer bolgono, Soveed kolbooto ulasiin kubiskalçaruulka udka çanarani esøze baina. Byke delekein socialisiiin gulamta suuri bolko SSSR bekizeze baina.

Medeeceke zyl.

Buriaad Mongol ulasiin gyicedkeke tob komiteediin 3 dogaar seessi kural, 1932 onii maartiin 1 eðer Deede-Yde kotodo togtoke bolozoi.

- Ene kuralda kelceke zyilyyd:
 - 1) aradiin aza akuin jabaulgiigi gyicedkeke jabadaliin toblob ba mençen angiiin negedkemel tesøb (nek. Dorziin iledek, nekøer Øbegøni Teeliin nemelte iledekelyy).
 - 2) Kabariin tariigiin kampaaniin jabadal (nekøer Çimediiin iledek ba Deede-Ydiin aimagiin Gyicedkeke komiteediin nemelte iledek).
 - 3) Zoktoon baiguulka ba aza akuin talaar kolkoosuudigi bekizyylke jabaçal (nekøer Koriuginii iledek, Agiin aimagiin gyicedkeke komiteediin nemelte iledek).
 - 4) Zokioon baiguulka jabadal tukai asuudaluud.
- Buriaad Mongol ulasiin Gyicedkeke teb komiteediin geşyyd ba tenenii kandidaadnar Buriaad Mongol ulasiin gazaraa suuza baigaa RSFSR iin ba SSSR iin Gyicedkeke teb komiteeduudiin bolon Dorono Sibiriin kizaariin gyicedkeke komiteediin geşyyd ba tenenii kandidaadnar, aimagiin gyicedkeke komiteediin tyryynyid ba ulasiin zøbløliin ba aza akuin emkenyydiigi udaridan zoloodogçod ene kuralda origdazai.

GTK-iin sekretaar Ajuuñin.

Bolşoviigoor kedelmerilke josoto

Odoo yjede yiledberilegçediin ba gegeereliin yiledbereniin komiteeduudiin eblelyydiin sungalta bolson yjede urdiin komiteeduudiin kedelmeri jamar jabaza, jamar kegzelte ba jamar dutagdalai zyilyyd baina bei geze gyiced şalgaza ba karaza yzeke uçar-tai baina. Enyyn deeres Buriaad-mongol ulasiin başçanariigi beledkeke teçniikym surguulitiin gegeerel yiledbereniin komiteediin ziliin tooçooto iledekeliigi sonosço ba men byke kedelmerilgi şalgan karaad yzeke jum bol juu çigi kiisen ba byteen ygii geze kelekeke bolno. Uçar-ni bol: Bygede başçanaraa olon niitiin kerege kabaaduulal ygii, adali bişe daabari, kedelmeri eçsen baina.

Başçanariin dunda sakil zuramiigi sainaar tabiza çadal ygii baisesan uçar-aa, zarim başçanar surguulitiin keçeleez kozomdoko ba kedelmeriin eðeryydgii geke metiin jabadaluud uçarasan baina. Bygede başçanaraa eldeb emkiin ketelberenyidte oruulza jabaulka uçar-tai baisesana, enyyn tukai juu çigi kiisen ygii, Başçanar bolbol suragçadiin dunda sojol bolbosoroliin kedelmeriigi udaridan jabaulkaas baitagai, suragçadiin kural cuglaanuudta jabakani ton komor, gacakan suralçaliin keçeeliigi egergekees bişigi mededeg ygii baisesan. Başçanariin dunda ulas tæriin bolbosoroliin dekerig togtozo odoo cagiin baidaliin tukai jarilda kiike gesen bolbo çigi ene keregee byteeze çadasan ygii baina. Enyynees gadana, azal yiledberitei erkilegçe alban kaagçadiin dunda sojol bolbosoroliin kedelmeriigi ogtolon jabaulan ygii: a) ede alban kaagçadiin dunda nom biçegte surgaka jabadal tukai ton çigi baakan sanalaa tabiza, zarim kedelmerçedni biçe, nom medeke ygii baina; bolbosoroliin jabadaliigi erkilesen ygigees, ede kedelmerçediin dunda koroto arkinii jabadal delgersen baina.

Ede kedelmerçediingee baira baidaliigi saizaruulkiigi gyiced bodoson ygii zarim kedelmerçedni ton muu, karankii ba şigetel bairada baiza, şa-in tasalgadaa tusagaar, surguulidaa

jamar çigi kabaa ygii kyniigi dag baina. Kara kedelmerçen kaagçadaa bişe kedelmeride e deeseni debşyylkiigi nege çigi son ygii. Yiledbereniin komiteediin bolbol byke jabaulga surg byke jabaulgiigi erkilegçe ketelberilegçedte zybsen ke ygii baisesan. Odoo ziliin niurta kaagçadiin dunda niigem zu (Socialis jasonii) meriicøçi ba şagai kedelmeriigi nebteryylse Men bişe komiteeduudtai S jasonii meriicøçe batalsan ygii. Şymzelen ba şymzelesen ke jabadal ogtolon ygii geze bol bibeje negeni şymzelen kelet bol terence muulan, bejeç gakiigi oroldodog baisesan. sangiin kereç ton muu ba zil roo 7-8 san barigçad baisesan. To to zil dotoroo 7 tyryylegçedte raganartai baisesan.

Ene meteer byke kereç jabaumu muu baikaas gadana „eere by gesen mete kanamza ygii baisesana. Jere deere egergeçø zilde ygii dunda zerge jabaulagdasan san bolbo çigi odoo ziliin surgu suralçaliin niurta deere dursag zyilyydeer juu çigi kiisen ba bisesen ygii.

Odoo yjede çigi Troickosaav koto deere jireed jamar kedelmeri kiize baina be gekede odoo byteesen juu çigi ygii. Uridiin kedelmeri teediin daraga bolbol şine darag kereç juumaa tuşaa egesen byke kedelmeridoni saad uçar baina. Erdem biçeç medeke ygii ban kaagçadiin dunda bolbosor kedelmerø odoo kyrtter kiigdene Gesyydiin teløesøde oruulga (vçoo) øke gekede abka kyyniini eko ygii. Meriicøçe ba gabşagai kedelmeri ogtolon ygii.

Ene mete zyilyydgii medeze, çemteiger kedelmerilkiin tukai bişe komiteeduud medeze, Socialis meriicøçøer, gabşagal dabçalaliigi çangadkaza jabaulka regeçte. Ene mete beerenkii yzlet zokiko kemzee abça byke kedelmer saizaruulajaa.

Çorçabiin D. Z.

Manai kariuu.

Odondo. Tanai biçeçte adali biçeçteii. udkatai biçeç garasan tula garka ygii. Busa soniniigi biçeçteii.

D. R. D. de. oi modonii olzoboriin zurganii tukai zyl tanai zizig tula garka ygii. Kaniin sonindo biçeçteii. Ynenii brigaada usanii tujaada. Tanai biçesen biçeç zizig tula garka ygii. Kaniin sonindo biçeçteii.

Mengen tujaada. Nojorkog koirogiin tukai biçesen zyl tanai bodoto barimta ygii tula garka ygii. Sannaar biçeçteii

Ynenii brigaada. usanii tujaada. Tanai biçesen biçeç zizig zyl tula garka ygii. Ene metiin zyilyydgii kaniin sonindo biçeçteii

Ynei brigaada altan tujaada. Tanai başçiin tukai biçesen zyl bodoto barimta ygii tula garka ygii. tobçoor

Cereeterte. Staalin komuniin ekener telølegçediin tukai biçeçteii zyl tanii bodoto nere ygii garka ygii. Bodoto nereçee biçeçteii ke kereçteii.

Naran ceçegte. Kolkoosuudiin kedelmeri jabaulagdasaa, ali by kampaani ker zerge jabaza baisesan todoo biçeçteii. Men kabariin tariiini tukai, maçina zebsegiin zasak yiledberitei yrise ba unalgiin bolon kedelmeriçø tesøblesen meçgi biçeçteii.

D.Margiinda. Tanai biçesen zudka ygii tula garka ygii. B. M. moziin soniniigi biçeçteii.

Dor. Zurbaaniido. Tanai biçeçteii biçeç bodoto barimta ygii tula garka ygii sainaar biçeçteii.

Soninii erkilegçigi orlogço B. Vaançagiin.

Б. М. мозийн нэрийн 9 дугаар конферэнс Деде-Йде хотодо мартын 5-д болно.

B. M. moziin namiin 9 dygeer konference Deede-Yde kotodo maartiin 5-da boino. Zøbleke zyilyydn:

1. BK N. Zyn Sib. kizaariin komiteediin iledek (ilek. Leonov).
2. BK N. Bur. Mon. moziin komiteediin ba şalgaka komisiin tooçooto iledekelyy (Erbaanov ba Mineejev)
3. BK N. B. M. moziin kinan baicaaka komisiin tooçooto iledek (Bogaçov).
4. Kolkoosuudigi aza akuinemkilen baiguulgiin talaar bekizyylketukai (Çemidiin).
5. Kedelmeriçeniigi kangaka ba zøbløte naimaagi delgeryylke tukai (Dordiiev).
6. Sungalta: a) moziin komiteed, e) şalgaka komiis, i) moziin kinan baicaaka komiis ba o) kizaariin kuralda telølegçediigi sungaka gekemetenyid baina.

Moziin komiteed.

Byke aimaguudiin namiin komiteeduud ba aimaguudiin kamtiin azaltanii kolboonuudta.

BK (b) namiin moziin 9-dygeer konference maartiin 5-da bolko tula maartiin 8-da zarlagdasan kamtiin azalta emegteeneriin 1 dygeer respyyblegiin kural tus 12-to kyrttele koişo bolgogdobo.

Tus kuralda sungagdasan telølegçedte ene tabigdasan bolzoroos kozomdol ygii jirekiigi medeeceke josotoi.

BK (b) N. moziin komiteed.